

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj VI.

V sredo 31. veliciga travna 1848.

List 22.

Pozdrav Slovenii.

Bog živi Slovenjo! doni u oblake,
Oživlja se verlo svobode že plod,
Veselje unema slovenske rojake,
K narodnosti odperla Slovincam je pot.

Razpadle so silno nadležne osnove,
Zatiravne prost'ga resnice duhá,
Odviše Slovincam radosti se nove,
Kér tudi njih jezik veljavnost imá.

Podajmo prijazno roko Gorotnam,
Ljubezen pridruži naj Štajarcam nas,
Zvežimo s sosedam se Primorijanam,
Povsod naj razlega slovenski se glas.

Postavil Triglava k'dor je na Gorensko,
Savici in Soči odtvoril zemljó,
Podpiral gotovo bo pravdo slovensko,
Postavil protivnimu ljudstvu mejó.

Ostani na nebu, danica o mila,
Kazala ljudém si enakosti vir,
Prihodnost ti lepo si nam odgernila,
Na krasniga polja peljala nas tir.

Preddedje le mirni so naši kdaj bili,
Bežali morivni kervavi poboj;
U miru so naše dežele dobili,
Iz zemlje pridelali vžitek si svoj.

Mir, sloga, edinost naj dalje nas vodi,
Doveršen namen domoljubih de bo;
Visoko naj živi Slovenja v svobodi!
Podpirana od svojih sinovov krepkó.

Likar.

Nekaj od davkov

in v katerih davkih bi bilo kmetiskemu stanu nar
poprej polajšanja vošiti, pri katerih pa po pameti
kaj pozneje?

(Dalje.)

C. Deržavne naprave, iz katerih tudi premen-
ljivi davki dohajajo, so:

1. Pošte. Po ti napravi deržavniki in ptujci pisma,
vklade, blagó iz eniga kraja do družiga, blizo ali da-
lječ, in clo v ptuje dežele varno, hitro in z majhnimi
potroški pošiljajo; tudi popotniki vsaciga stanú se varno
in priložno, kamorkoli hočejo, po obćih cestah vozijo.

To je dobrotljiva, za domače in ptujce neprecenljivo
koristna naprava, brez ktere bi ljudém, v daljnih krajih
razprostranim, sila težko in dostikrat clo nemogoče bilo,
med seboj se pomeniti, mnoge prigodbe hitro zvediti in
svoje zaderžanje po tem ravnati, veliko vredne reči varno
posiljati i. t. d. Za vse stroške te naprave, z davkam
vred, kar ga čistiga v deržavno denarnico pride, je pla-
čilo po teži ali vrednosti poslanih reči, tudi po da-
ljavi, kamor se pošljejo, odmerjeno. Prevdarjen je vés
dohodik za léto 1848 na 7 milijonov in 853,000 gold.
— čisti pa na 2 milijona in 51,000 gold.

2. Cestnina in mostovina ste davka, ktera se
od porabe cest in mostov, po deržavnih stroških nare-
jenih in zmiram v dobrim stanu obderžanih, plačujeta.
Naloga je umerjena po daljavi, ali po številu živine
vprežene ali pa po cesti gnane. Tudi se na rekah,
ktere deržavno gospodarstvo trebiti ali druge dela na
njih opravljati da, brodnina (vodna cestnina) od ladij
ali čolnov, kateri blagó po reki vozijo, plačuje. Dohodik
iz téh davkov je prevdarjen za 1848 na 2 milijona in
584,000 gold. — čisti pa na 2 milijona in 528,000 gold.

3. Štempljani popir, na katerim po postavi, za tó
naredbo vpeljani, mora biti pisan vsaki spisik namenjen
v spričevanje storjenih pogodb ali njih odveze, v
spričevanje kakošnih pravic ali dolžnost, spiski s
kterimise hočejo pravice terjati ali pa terjanih vbraniti
se i. t. d. Rabiti se mora štempljani popir ali po številu
denarjev, od katerih spisik govori, ali pa po lastnosti
spiska. Cena štempljaniga popirja je v petnajst stopinj,
od 3 krajcarjev do 20 goldinarjev vverstena, po kateri
opravičeni prodajavci popir prodajajo. Dohodik davka v
ceni zapopadeniga bi imel za léto 1848 biti 6 milijonov
in 2,000 gold. — čisti pa na 5 milijonov in 700,000 gold.

4. Cenitbe ali takse so davki, ktere vikši vla-
darstvo v pomnoženje deržavnih dohodkov od nekterih
deržavnikov prejmlje za podeljenje poslavljenja, posta-
vim, za žlahnijo, za podeljenje služb deržavnih uradni-
kov, ali za dovoljenje kakošnih prednost, za mnogoverstno
opravičenje i. t. d. Mera naloge je razna po raznosti
dodeljenih pravic. Veliko dohodka takse deržavi ne pri-
nesejo; za 1848 bi jih imelo biti 966,000; čistih
pa 936,000 gold.

5. Loterija je osnova igre, ktero deržavno go-
spodarstvo z ljudstvom igra, in v tem obstoji, de si kdor
koli hoče, z nekoliko krajcarji ali goldinarji v deržavnih